

Warszawa, 9 czerwca 2009 roku

Sprawozdanie z działalności Fundacji Forum Obywatelskiego Rozwoju-FOR w 2008 r.

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju-FOR rozpoczęła oficjalną działalność w dniu 3 września 2007 r. Fundacja FOR podejmuje przedsięwzięcia zmierzające do wzrostu zaangażowania polskiego społeczeństwa w działania, które tworzą warunki sprzyjające prorozwojowym, produktywnym działaniom ludzi. Rada wskazała na dwa cele strategiczne w 2008 roku w ramach przyjętego Planu Działania FOR, tj. budowa marki Fundacji jako instytucji podejmującej przedsięwzięcia zmierzające do wzrostu zaangażowania polskiego społeczeństwa w działania, które tworzą warunki sprzyjające prorozwojowym, produktywnym działaniom ludzi oraz aktywne uczestnictwo w debacie odnoszącej się do zniesienia przywilejów emerytalnych. Ocena realizacji powyższych celów możliwa jest po szczegółowej analizie programu działań, który został zrealizowany w 2008 roku w obszarach: publikacje (I), akcje (II) oraz inne (III).

I. W 2008 r. w obszarze „publikacje” zostały podjęte następujące działania:

1. publikacja na stronie internetowej FOR dziesięciu raportów¹:

Styczeń

- o kampanii Zmień kraj. Idź na wybory oraz sposobach na zwiększenie frekwencji w przyszłych wyborach parlamentarnych

Partnerzy (wybrani): Fundacja im. S. Batorego, PKPP Lewiatan, Stowarzyszenie Agencji Reklamowych, Związek Firm Public Relations, Instytut Spraw Publicznych, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Stowarzyszenie Szkoła Liderów, Fundacja Projekt: Polska, Parlament Studentów RP

Druk raportu został częściowo sfinansowany z grantu Foundation Open Society Institute.

Luty

- o tym, ile kosztując nas wcześniejsze emerytury

Partner: Towarzystwo Ekonomistów Polskich

Druk raportu został sfinansowany ze środków własnych.

¹ Raporty FOR poświęcone są istotnym zagadnieniom gospodarczo-ustrojowym (objętość ok. 20-100 stron). Kierowane są do dziennikarzy, decydentów (posłów/senatorów), ekspertów oraz instytucji działających w obszarze tematyki raportu.

Marzec

- o stronach internetowych w polskich sądach powszechnych i administracyjnych

Partnerzy: Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Komitywa.com

Druk raportu został sfinansowany ze środków własnych.

Kwiecień

- o tym, co należy zrobić, aby więcej Polaków pracowało

Partner: Izba Gospodarcza Funduszy Emerytalnych

Druk raportu został sfinansowany z darowizny Izby Gospodarczej Funduszy Emerytalnych.

Czerwiec

- o tym jak reforma podatków może nas przybliżyć do cudu gospodarczego

Partner: PricewaterhouseCoopers

Druk raportu został sfinansowany przez PricewaterhouseCoopers.

Wrzesień

- o tym, czego (nie)uczą polskie szkoły

Partner: Fundacja im. F. Eberta

Druk raportu został sfinansowany przez Fundację im. F. Eberta.

Wrzesień

- o tym, co zmienić, aby rozwinąć partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce

Partnerzy: kancelaria DLA Piper, Forum Rozwoju Edukacji Ekonomicznej

Druk raportu został sfinansowany przez DLA Piper.

Wrzesień

- giełda a rozwój (w ramach kongresu z okazji 15-lecia Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych)

Partnerzy: Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, PricewaterhouseCoopers

Druk raportu został sfinansowany przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych.

Listopad

- o tym, jak uwolnić przedsiębiorczość w Polsce (w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości)

Partner: Polska Przedsiębiorcza, MillwardBrown SMG/KRC

Druk raportu został częściowo sfinansowany przez PKPP Lewiatan.

Grudzień

- o tym, czy można w Polsce budować bez korupcji (w ramach corocznej akcji Stowarzyszenia Normalne Państwo „Nie biorę, nie daję łapówek)

Partnerzy: Stowarzyszenie Normalne Państwo, Stowarzyszenie Agencji Reklamowych.

Druk raportu został sfinansowany przez Stowarzyszenie Normalne Państwo.

2. publikacja na stronie internetowej FOR **trzech** zeszytów² (planowano sześć zeszytów):

- P. Opala, A. Rzońca, Ile wolności gospodarczej?

- A. Kurowska, Skąd się bierze bieda?

- J. Borowski, Czy warto przyjąć euro w Polsce?

Przygotowanie zeszytów zostało częściowo sfinansowane z grantu Funduszu Norweskiego. Druk zeszytu o euro został sfinansowany przez Fundację im. F. Eberta. Druk pozostałych zeszytów został przesunięty na 2009 rok. Publikacja następnych zeszytów (np. o podatkach, o inflacji) została przełożona na 2009 rok.

3. inne publikacje:

a) publikacja na stronie internetowej FOR **dwóch** analiz³:

Analiza nr 1: Jak podatki mogą nas przybliżyć do cudu gospodarczego

Partner: PricewaterhouseCoopers (*druk wersji polskiej i angielskiej sfinansowany przez PricewaterhouseCoopers*).

Analiza nr 2: Wyzwania rynku pracy wynikające ze starzenia się społeczeństw

Druk wersji polskiej i angielskiej sfinansowany ze środków własnych FOR.

b) tłumaczenia FOR

- M. Friedman (tłum. Ł. Hołubowicz), „Milton Friedman: poglądy, szczególnie na temat polityki pieniężnej”

c) tekst programowy FOR pt. „W stronę ograniczonego państwa”

4. dofinansowanie publikacji **trzech** książek w ramach „FOR poleca”⁴:

² Zeszyty FOR poświęcone są problemom z zakresu ekonomii, które mają istotne znaczenie w warunkach polskich, a nie są w rzetelny sposób przedstawiane w dyskusjach publicznych (objętość ok. 20-50 stron). Kierowane są one do studentów oraz wykładowców na uczelniach wyższych.

³ Analizy FOR poświęcone są bieżącym problemom gospodarczo-ustrojowym (objętość ok. 4 strony). Kierowane są do decydentów, ekspertów, a także osób zainteresowanych poszerzeniem swojej wiedzy na dany temat. Analizy publikowane są w języku polskim, a także docelowo w języku angielskim.

- a) *Doing Business 2008*, Bank Światowy (raport na temat swobody działalności gospodarczej na świecie wydany we współpracy z Bankiem Światowym, Narodowym Bankiem Polskim oraz Fundacją Ius et Lex)
- b) P. Ptak, *Ekonomiczna rola państwa w teorii Milтона Friedmana a polityka gospodarcza Stanów Zjednoczonych*, C.H. Beck
- c) J. Buchan, *Adam Smith. Życie i idee*, Difin.

Dodatkowe

5. Na stronie internetowej FOR opublikowane zostały **trzy prezentacje**⁵ na następujące tematy: czego (nie) uczą polskie szkoły; co należy zrobić, aby więcej Polaków pracowało oraz ile kosztują nas wczesne emerytury.
6. Na stronie internetowej FOR opublikowany został **wskaźnik FOR** „Kiedy dogonimy strefę euro”, który umożliwia ustawienie tempa wzrostu gospodarczego i terminów dogonienia i przegonienia pod względem dochodu na mieszkańca krajów w strefie euro (wskaźnik został opisany w ostatniej książce Tomasza Lisa).
7. Druk nowego folderu FOR w języku polskim i angielskim (podsumowanie roku działalności)

II. W 2008 r. w obszarze „akcje” zrealizowane zostały następujące działania:

1. cykl debat FOR i Wall Street Journal Polska

W 2008 r. FOR i Wall Street Journal Polska zorganizowało sześć debat poświęconych istotnym problemom gospodarczo-ustrojowym, w tym: niezbędnym reformom, które pozwolą osiągnąć „cud gospodarczy” (10 kwietnia); co należy zrobić, aby więcej Polaków pracowało (14 maja); reformie podatkowej (26 czerwca); czego (nie)uczą polskie szkoły (28 października); o przeszkodach z jakimi napotykają się polscy przedsiębiorcy (28 października) oraz czego może nauczyć nas kryzys (11 grudnia). W czasie debaty wypowiadali się zaproszeni eksperci, a także jej uczestnicy. Skrócony przedruk debaty każdorazowo pojawiał się w wydaniu dodatku gospodarczego do Dziennika (otwarcie cyklu debat znalazło się na pierwszej stronie wydania ogólnopolskiego). Patronat medialny nad

⁴ „FOR poleca” to akcja polegająca na wyłapywaniu i promowaniu ważnych publikacji poświęconych tematom gospodarczo-ustrojowym.

⁵ Prezentacje FOR to przystępna forma przedstawienia poglądów pracowników FOR na wybrane tematy (objętość ok. 10-50 slajdów). Prezentacje wykorzystywane są w wystąpieniach publicznych pracowników FOR.

impresą objęły także Radio TOK FM, Polsat News oraz Biznes TV (patronat polegał na każdorazowym udzieleniu wywiadu radiowego i telewizyjnego). Partnerem debat w 2008 r. był PricewaterhouseCoopers, a sponsorami rzeczowymi: Winiarnia Mielżyński, Cukiernia Słodki Słony (cztery debaty) oraz Cukiernia Blikle (dwie debaty).

2. debata FOR i TVN24

W 2008 r. FOR i TVN24 nagrało i wyemitowało pilotażową debatę poświęconą tematowi biedy w Polsce (emisja nastąpiła w dniu 11 października). Debatę poprowadziła p. Justyna Pochanke, a wzięli w niej udział zaproszeni eksperci (prof. J. Winiecki, R. Petru, s. M. Chmielewska oraz prof. E. Tarkowska) oraz goście (sympatycy fundacji). Partnerem pilotażowej debaty było Generali.

3. cykl debat FOR i Stowarzyszenia Projekt: Polska na uczelniach wyższych na temat reformy emerytalnej

W ostatnim kwartale 2008 roku wraz ze stowarzyszeniem projekt: polska oraz stowarzyszeniem kluby FOR (zrzeszające sympatyków FOR) na trzech uczelniach wyższych zostały zorganizowane debaty pt. „Czy reforma emerytalna to szansa na rozwój czy wielkie oszustwo?”. Debatę koncentrowała się na kwestii zniesienia wcześniejszych emerytur i znaczenia tej reformy dla młodych ludzi. W debatach wzięło udział ponad 300 studentów i pracowników naukowych danych uczelni. Patronat nad debatami objęły lokalne wydania Gazety Wyborczej, Metro, Radio TOK FM, miesięcznik Liberte, a także lokalne stacje telewizyjne, np. TVP w Białymstoku.

4. cykl wykładów FOR i Gazety Wyborczej w Katowicach na Uniwersytecie Śląskim (Rozmowy o dobrym państwie)

W 2008 r. rozpoczęty został cykl wykładów FOR i Gazety Wyborczej w Katowicach oraz na Uniwersytecie Śląskim pn. „Rozmowy o dobrym państwie”. Dotychczas odbyły się trzy wykłady: Leszka Balcerowicza (28 kwietnia); Adama Michnika (21 maja) oraz prof. Marka Safjana (15 października). W wykładach wzięło udział łącznie ok. 1000 uczestników (studenci, czytelnicy Gazety Wyborczej). Partnerem projektu są ING Bank Śląski oraz Uniwersytet Śląski, a patronem medialnym Radio TOK FM.

5. Forum Ekonomiczne w Krynicy

We wrześniu 2008 r. odbyło się coroczne Forum Ekonomiczne w Krynicy, którego partnerem było FOR. W czasie trwania konferencji odbyła się sesja plenarna współorganizowana przez FOR dotycząca reform w Europie Środkowej po 1989 r. (wzięli w niej udział L. Balcerowicz, M. Dzurinda oraz L. Boros), a także dwa panele, w tym o podatku liniowym (współorganizowany wraz z PricewaterhouseCoopers) oraz o skutkach starzenia się społeczeństw (współorganizowany wraz z Instytutem Wschodnim).

6. Konkurs na komiks ekonomiczny

W II połowie 2008 r. ogłoszony został konkurs na komiks o tematyce ekonomicznej z kilku wybranych tematów (inflacja, oszczędzanie i inwestowanie, podatki, wcześniejsze emerytury, prywatyzacja, płatna/bezplatna służba zdrowia oraz płatne/bezplatne studia wyższe). Konkurs miał charakter otwarty i kierowany był zarówno do amatorów jak i profesjonalistów. Wpłynęło ponad 100 prac, które oceniane były przez jury w skład którego weszli: Leszek Balcerowicz, Jacek Fedorowicz, Tomasz Leśniak i Rafał Skarżycki, Michał Ogórek, Marek Raczkowski i Antoni Rodowicz. Sponsorem, który ufundował nagrody pieniężne był BZ WBK, natomiast nagrody rzeczowe zostały przekazane przez Mieszko S.A. Partnerami medialnymi konkursu była Gazeta Wyborcza, Przekrój, Radio TOK FM, TVN24 oraz Gildia.pl. Wyniki konkursu zostały ogłoszone na specjalnej gali, która odbyła się w dniu 18 grudnia w siedzibie FOR.

7. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

W ostatnim kwartale 2008 r. FOR wraz z PKPP Lewiatan, Stowarzyszeniem Agencji Reklamowych oraz Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości weszło w skład polskiego Komitetu Koordynacyjnego Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości – imprezy odbywającej się w 56 państwach, której celem jest promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodych ludzi. W ramach akcji w Polsce FOR, na podstawie przeprowadzonych badań SMG/KRC, opracowała raport wraz z Polską Przedsiębiorczą na temat barier dla przedsiębiorczości w Polsce.

8. Nie biorę, nie daję łapówek

W ostatnim kwartale 2008 r. FOR wraz ze Stowarzyszeniem Normalne Państwo oraz Stowarzyszeniem Agencji Reklamowych rozpoczęła kolejną edycję kampanii „Nie daję, nie biorę

łapówek”, której tegorocznym celem było wskazanie najbardziej korupcjogennych przepisów w zakresie prawa budowlanego. Głównymi elementami kampanii promującej akcję są: ogłoszenia prasowe publikowane w mediach ogólnopolskich i lokalnych, naklejki oraz strona internetowa, www.niedajelapowek.pl, zawierająca wszystkie informacje i materiały dotyczące akcji medialnej, wraz z projektami graficznymi i założeniami kampanii. W ramach akcji FOR brało udział w opracowaniu raportu na temat korupcji w budownictwie.

Dodatkowe

9. społeczna kampania zachęcająca młodych Polaków do wzięcia udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009 roku (projekt będzie zrealizowany w 2009 roku)

Podjęte zostały przygotowania do przeprowadzenia kampanii społecznej zachęcającej młodych Polaków do wzięcia udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego w czerwcu 2009 roku. W tym celu FOR wraz z Centrum Edukacji Obywatelskiej, Fundacją Projekt: Polska oraz Stowarzyszeniem Agencji Reklamowych wzięło udział w konkursie grantowym organizowanym przez Fundację Współpracy. Organizacje te otrzymały dofinansowanie w wysokości ponad 500 000 PLN na szereg działań związanych z kampanią profrekwencyjną. W celu jej rozpoczęcia w ostatnim kwartale 2008 roku zawiązana została koalicja organizacji pozarządowych, która stanowi kontynuację działań profrekwencyjnych w 2007 roku. Przeprowadzone zostały dwa badania jakościowe w grupie docelowej kampanii. Zaproszenie do przedstawienia koncepcji medialnej kampanii przyjęły agencje reklamowe PZL oraz Saatchi & Saatchi.

III. W 2008 r. w obszarze „inne” zostały zrealizowane następujące działania:

1. Wizyta dysydentów kubańskich

W I kwartale 2008 r. zorganizowana została wizyta dysydentów kubańskich w Polsce, która zbiegła się z terminem wyborów na Kubie. W III kwartale 2008 r. podjęte zostały próby opracowania materiałów na temat poszczególnych krajów Ameryki Łacińskiej, ale ze względu na ich niesatysfakcjonującą jakość odstąpiono od ich publikacji na stronie internetowej FOR.

2. Kluby FOR

W II kwartale 2008 r. przez osoby związane z FOR zostało założone Stowarzyszenie Kluby FOR, którego celem jest zrzeszenie osób wyrażających zainteresowanie czynną współpracą z FOR. Utworzonych zostało 12 klubów FOR w Polsce (Warszawa, Gdańsk, Białystok, Kraków, Wrocław, Świdnica, Gliwice, Poznań, Kalisz, Głogów, Łódź, Gorzów Wielkopolski). Kilka z klubów w IV kwartale 2008 r. we współpracy z fundacją zrealizowało samodzielne projekty, tj. konferencja na temat przedsiębiorczości w Głogowie, lekcja działań obywatelskich z J. Fedorowiczem w Warszawie, debaty na temat zniesienia przywilejów emerytalnych w Gdańsku, Białymstoku i Krakowie.

3. Badania socjologiczne

W IV kwartale we współpracy z SMG/KRC i Stowarzyszeniem Projekt: Polska przeprowadzone i opublikowane zostały wyniki badań dot. wiedzy Polaków na temat kosztów wcześniejszych emerytur w Polsce.

4. Strona internetowa FOR

W IV kwartale 2008 r. została odświeżona wizualizacja strony internetowej FOR. Prowadzone były również działania polegające na jej wypromowaniu w sieci. Regularnie wysyłany był newsletter do osób, które wyraziły chęć jego otrzymywania.